

© K. Thelemans

BEMESTING IN DE VOLLEGRONDSSIERTEELT

In het huidige bemestingsseizoen kregen bepaalde percelen al een basisbemesting. Het gaat dan vaak over een organische bemesting om het organische stofgehalte van het perceel op peil te houden. In de meerjarige teelten, zoals veel boomkwekerijgewassen, werd hier en daar al een eerste basisbemesting gegeven in de vorm van kunstmest. Deze meerjarige teelten worden in veel gevallen (bij)bemest in juni, begin juli. Binnenkort zullen ook de potchrysanten en de knolbegonia's uitgeplant worden, wat doorgaans gepaard gaat met een eerste bemesting. Daarom is het interessant om even stil te staan bij een aantal aspecten rond bemesting in de vollegrond sierteelt.

.....
Dominique Van Haecke (PCS), Pascal Braekman (ADLO), Nele Lauwers (AVBS)

Wettelijk kader

Omdat de grondgebonden sierteelt binnen het mestdecreet (MAP IV) onder de groep 'Groenten groep II' gecatalogeerd wordt, moeten de wettelijke bepalingen van deze groep gehandhaafd worden. Naast de bemestingsnormen moet ook aan de staalnameverplichting voldaan worden. Dit betekent dat men al zijn percelen slechts mag bemesten wanneer het aantal verplichte staalnames uitgevoerd werd. Het aantal verplichte stalen stemt overeen met het minimum van het aantal percelen 'Groenten groep II' en het aantal hectares van diezelfde groep zoals aangegeven werd in de verzamelaanvraag 2014.

Voorbeeld:

Een bedrijf van 10 hectaren en 15 percelen moet 10 verplichte stalen laten nemen.

Omgekeerd, een bedrijf van 15 hectaren en 10 percelen moet tevens 10 verplichte stalen laten nemen.

© W. De Geest

▲ MAP IV bepaalt dat naast de bemestingsnormen ook aan de staalnameverplichting moet voldaan worden.

Wordt het minimum aantal stalen niet genomen, dan betekent dit dat er enkel mag bemest worden op de bemonsterde percelen. Deze verplich-

te staalnames dienen genomen te zijn voor de laatst geplande (bij)bemesting. Het aantal effectief genomen stalen zal dus bepalend zijn voor de hoeveel-

▲ Voor potchrysan en knolbegonia heeft het geen zin om het bodemstaal dieper dan 30 cm te nemen.

heid nutriënten die op bedrijfsniveau mogen toegediend worden en dus op de mestbankaangifte kunnen geregistreerd worden. Voor verdere inlichtingen rond de wettelijke bepalingen, zoals maatregelpakketten, bemestingsnormen,...., verwijzen wij naar het CVBB-steunpakket 'Individuele Begeleiding'.

Scherp bemesten richting MAP V

Iedere land- en tuinbouwer heeft er alle belang bij om in 2014 zijn bemesting oordeelkundig en verantwoord uit te voeren zodat de waterkwaliteit verder verbetert. Als de waterkwaliteit niet voldoende verbetert, zal Europa (nog) strengere eisen stellen! Iedereen heeft er dus alle baat bij dat er beredeneerd bemest wordt. Om de waterkwaliteit verder in positieve zin te laten evolueren, is het ook belangrijk dat er voldoende afstand tot de waterloop gehouden wordt bij het bemesten.

Beredeneerd bemesten: nut van een stikstofstaal

Wanneer binnenkort een bijbemesting gepland is, is het nuttig om in de komende weken een stikstofstaal te nemen om zo een idee te krijgen over de stikstofvoorraad in de bodem. Deze voorraad is afkomstig van de reeds toegediende nutriënten onder de vorm van organische bemesting of kunstmest maar ook van de mineralisatie die volop aan de gang is. Om een inschatting te kunnen maken van de reeds uitgevoerde bemesting, is het van belang dat het bodemstaal minimum 4 weken na die bemesting uitgevoerd wordt. Bij de staalname

is het van belang dat het bodemstaal genomen wordt in de bewortelde zone. Bij laanbomen is het bijvoorbeeld zeer belangrijk om het staal enkel op de rijen te nemen en niet tussen de rijen waar er geen wortels aanwezig zijn. Hetzelfde geldt in de diepte: voor potchrysan en knolbegonia heeft het geen zin om het staal dieper dan 30 cm te laten nemen omdat de stikstof in de diepere lagen toch niet kan benut worden.

Beredeneerd bemesten: type meststof

Afhankelijk van het tijdstip waarop de bemesting zal uitgevoerd worden, kan de werkingsduur van de te gebruiken meststof in functie van de teelt bepaald worden. Wanneer begin juni een bemesting gepland wordt, kan nog een meststof met werkingsduur 3 tot 4 maanden gebruikt worden.

Is er in augustus omwille van de weersomstandigheden nog nood aan een bijbemesting, dan is het beter te kiezen voor een snelwerkende meststof zodat de nutriënten snel ter beschikking van de planten komen en dus niet meer teruggevonden worden in het bodemprofiel tijdens de nitraat-residucontrole.

Beredeneerd bemesten: eenheden stikstof

Op basis van de stikstofanalyse wordt het aantal eenheden stikstof geadviseerd. Hieronder wordt het aantal kg stikstof dat per hectare kan gestrooid worden, verstaan. Dit dient dan verder omgerekend te worden naar het aantal kg meststof per hectare.

Voorbeeld:

Op basis van een analyse wordt 60 eenheden stikstof geadviseerd. Stel dat men de fictieve Meststof X 10-0-5 (2MgO) wenst te strooien, dan komt dit neer op 60/10% of dus 600 kg Meststof X per hectare.

Vaak wordt op een bemestingsadvies het aantal eenheden stikstof weergegeven dat vollevelds mag gestrooid worden. Indien er echter rijenbemesting zal toegepast worden, bv. in een laanboomteelt die het tweede groeiseizoen in gaat, kan best een factor 2/3 in rekening gebracht worden.

Voorbeeld:

Stel dat de bemesting uit het voorgaande voorbeeld als rijenbemesting dient toegepast te worden, dan betekent dit dat er geen 60 maar 40 (=60 * 2/3) eenheden stikstof of dus geen 600 maar 400 (=600 * 2/3) kg Meststof X zal gestrooid worden.

Afstandsregels tot waterlopen

Het is belangrijk dat er voldoende afstand gehouden wordt tot de waterloop bij het bemesten. Zo wordt voorkomen dat er rechtstreeks meststoffen in het oppervlaktewater terecht komen tijdens of kort na de toediening en onrechtstreeks ondiepe uitspoeling van nitraat plaatsvindt.

Langs bevaarbare waterlopen maar ook langs onbevaarbare waterlopen van 1ste, 2de en 3de categorie mag men niet bemesten met dierlijke mest, kunstmest en andere meststoffen in een strook:

- van 5 m breed vanaf de bovenste rand van een waterloop;
- van 10 m breed vanaf de bovenste rand van het talud van een waterloop die gelegen is in het Vlaams Ecologisch Netwerk;
- van 10 m breed vanaf de bovenste rand van het talud van een waterloop die gelegen is aan een steile helling.

Hoe verder van de waterlopen bemest wordt, hoe kleiner de kans dat er nitraat uitspoelt naar de waterloop. Het is raadzaam dit ook toe te passen in de buurt van niet-ingedeelde waterlopen, zoals gewone grachten. Een kleine hoeveelheid meststof die in het water terecht komt, kan er immers voor zorgen dat de grenswaarde van 50 mg nitraat per liter overschreden wordt. ■